

Jan Willem Roosenbrand - Oosterkerk - 18 mei 2014

Lezing van bijbelgedeelte Titus 1  
Preektekst Titus 1:9a  
Herwaardering van de leer

Preek

Dia 1

Herwaardering van de leer van de kerk.  
Niet hoog aangeschreven.  
Bijbel en drie formulieren van enigheid.  
Star.  
Theoretisch.  
Niet praktisch.  
Verdeeldheid.

Dia 2

Afmeten.

Dia 3

Zorgen om de kerk.  
Voorbede voor de synode.  
Angst voor verdeeldheid.

In zijn zorg voor de toekomst van de kerk deze opdracht van Paulus aan Titus.  
Elke kerk moet oudsten krijgen, beheerders van Gods huis, opzieners.

Dia 4

Ze moeten zich houden aan de betrouwbare boodschap in overeenstemming met de leer.

Dia 5

Het gaat dus om de praktijk van het leven.

- De leer is praktisch.
- Dit moet verbonden zijn met een daadwerkelijk leven voor God en medemens.  
Want de leer van de apostelen is juist dat het leven verandert!

Dia 6

- 1:9 heilzaam onderricht. 2:1: de heilzame leer. Je wordt er gezond van als je onderwezen wordt in de boodschap van Christus. Ieder op zijn eigen plaats, jong en oud, man en vrouw.
- [2:7-8 zuivere en waardige leer, heilzame onbetwistbare boodschap: goede daden.]

#### Dia 7

- 2:10 als je als slaaf betrouwbaar bent, verhoog je het aanzien van de leer van God onze redder.
- [2:12 de genade leert ons nieuw gedrag aan (ander woord voor leren: opvoeden). De samenvatting van de leer loopt uit op: vol ijver het goede te doen.]

#### Dia 8

- 1:7-8: De specifieke vereisten voor een oudste zijn dat hij (en samen de kerkenraad) zichzelf niet laat gelden maar het zoeken van het goede voor de ander, de gemeente, uitstraalt.
- Hun taak is anderen met de boodschap, met de leer, met onderricht te bemoedigen en te corrigeren. Vgl 2 Timotheüs 4:16-17.

Dus: de leer is verbonden met en gericht op de praktijk.

#### Dia 9

Ons beeld is misschien bij eerste lezing: ze moeten zich houden aan de bijbel volgens de gereformeerde belijdenis. Maar zover zijn we hier niet. Je hebt t dan veel te veel geformaliseerd.

Wat is de betrouwbare boodschap?

Natuurlijk niet / nog niet: de bijbel. Het Nieuwe Testament was nog in ontwikkeling. Maar wat is die leer?

Natuurlijk niet / nog niet: de drie formulieren van enigheid, HC, NGB en DL.

#### Dia 10

Geen uitgeschreven boodschap maar een levende boodschap in de praktijk van de zending en het kerkelijk leven.

#### Dia 11

Vgl Titus 3:8, terugverwijzend naar 3:4-7.

Er zijn meer van die notendop formuleringen in het Nieuwe Testament.

[Betrouwbaar vestigt de aandacht op het reële van de boodschap, vgl 2 Petrus 1:16-21.]

Het gaat om de levende Christus, de zoon van God in actie, kruis en opstanding en Geest.

#### Dia 12

De boodschap is het verhaal waar je zelf warm van geworden bent en anderen warm voor wilt krijgen.

Probeer zelf eens de kern van de boodschap te vatten?

...

Dia 13

De leer is de onderliggende structuur, het raamwerk, het geraamte dat stevigheid geeft, Elke boodschap heeft een onderliggende structuur.

Vb: God houdt van je.

Is de structuur: positieve aandacht helpt je aan een positief zelfbeeld. (dit is geen gezonde bijbelse leer)

Of is de structuur: zelfs van vastgelopen en foute mensen keert God zich niet af! Dit is de gezonde leer.

De leer: God is mens geworden.

Christus is niemand minder dan God.

God is de gekruisigde, die tot in de dood met ons en in onze plaats het kwaad ondergaat.

De Geest is God zelf die mensen met Christus verbindt.

Vader Zoon en Heilige Geest.

Dia 14

De leer is niet zozeer afgeleid van de bijbel, maar gaat aan de bijbel vooraf.

De leer helpt je de bijbel te begrijpen en toe te passen.

De leer is dat God in Christus en door de Geest bij ons komt en bezig is met de komst van een nieuwe samenleving.

Bij lezing en gebruik van de bijbel helpt de leer je om niet op allerlei onnozele details die er niet toe doen te fixeren maar de kern eruit te halen. Vgl Titus 3:9 [ook: 1:10vv, vers 14: Joodse verzinsels, 2 Timotheüs 2:23: dwaze en onzinnige speculaties; 1 Tim. 1:4 verzinsels en eindeloze geslachtsregisters, vers 6-7: zinloos gepraat bij het onderwijs van Gods wet.]

Allemaal praat die ongetwijfeld zich beroept op de bijbel (de Schriften van het Oude Testament). Maar die Hem niet verkondigt maar kwesties uitpluist die aan de kern voorbij gaan.

Dia 15

De leer helpt je hoofdzaken en bijzaken te onderscheiden en helpt je het doel bij het bijbelgebruik voor ogen te houden: Christus leren kennen en navolgen.

Laten we de leer op deze manier herwaarderen (en dus niet langer zien als een rationeel uitgesponnen systeem waarin je alles tot ver achter de komma hebt uitgewerkt en alle fantasie hebt vermoord), laten we de leer waarderen als het globale raamwerk dat ons met de neus op Christus als Gods geheim drukt.

De leer helpt je juist om het mysterie van het geloof in takt te laten omdat het je erbij bepaalt dat het niet om een systeem gaat waarin wij alles onder controle hebben, maar

om God die alle begrip te boven gaat. 1 Tim. 3:14-16. De kerk als pijler en fundament van de waarheid: ongetwijfeld is dit het grote mysterie van het geloof: (hoor hoe hier gezongen wordt over kerst, goede vrijdag, pasen, hemelvaart, pinksteren) hij is geopenbaard in een sterfelijk lichaam, in het gelijk gesteld door de Geest, verkondigd onder de volken, vond geloof in de wereld, is opgenomen in majesteit.

Dit is de betrouwbare boodschap in overeenstemming met de leer, de basisstructuur: het gaat om Christus, in wie God aan ons verschijnt, die een missionaire kerk van gelovigen bijeenbrengt.

#### Dia 16

Je kunt de leer gebruiken zoals een slechte scheidsrechter de spelregels gebruiken kan om het spel dood te slaan.

Maar de spelregels zijn er om het spel te stimuleren.

De leer is er om het leven te leven, het samenleven met elkaar, en het leven met God. Als de leer het leven dooddrukt, dan gebruik je hem verkeerd.

#### Dia 17

En zoals elk team en elke coach zijn eigen spelwijze heeft, maar je door gemeenschappelijke spelregels toch dezelfde sport beoefent, zo kan de leer kerken en verschillende gelovigen verbinden en tegelijk alle ruimte geven voor een heel verschillende spelwijze. Hoe irritant je die van de ander misschien ook vindt.

#### Dia 18

Dat geeft meteen veel ruimte aan elkaar.

Binnen de spelregels van de betrouwbare leer is er zoveel ruimte voor variatie in het spel, voor variatie in de liturgie, voor variatie in de invulling van het kerkelijk leven, in de keuzes die je maakt in je praktijk. In de keuzes bv voor of je gaat stemmen voor de Europese verkiezingen en op welke partij. Daar gaat t niet over in de kerk. Daar is altijd ruimte voor gesprek en discussie.

En waar is wel en waar is geen ruimte voor? Spannende vraag. Die altijd gespeeld heeft. Waarbij het niet om losse teksten gaat maar om de betrouwbare boodschap, om de samenbindende leer.

#### Dia 19

In een kerk waarin je de voorgangers en de kerkenraad (of een synode) kent als een club mensen die hart hebben voor Christus, die leven uit deze betrouwbare boodschap, is er ruimte om de vrijheid te genieten van de variatie in verbondenheid.